

**Zápisnica z Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti Slovenska
zo dňa 2. 12. 2025.**

Miesto konania: Vedecký park UK v Bratislave

Počet všetkých členov UČSS:	130
Počet riadnych členov UČSS:	70
Počet prítomných členov UČSS:	61 (podľa prezenčnej listiny)
Počet prítomných riadnych členov UČSS:	37 (podľa prezenčnej listiny)

Na rokovaní bolo prítomných viac ako 50% riadnych členov, VZ bolo schopné uznášanía.

Program Valného zhromaždenia UČSS

1. Otvorenie zasadnutia predsedom UČSS
2. Odovzdanie diplomov novým členom UČSS za rok 2025
3. Informácia o činnosti Rady UČSS v roku 2025 a stave členstva UČSS
4. Voľby členov Rady UČSS a predsedu UČSS na obdobie 1.1.2026 – 31.12.2029
5. Diskusia, rôzne
6. Udelenie Ceny Učenej Spoločnosti Slovenska za mimoriadny medziodborový vedecký výstup
7. Odborná prednáška člena UČSS prof. RNDr. Vladimíra Zeleňáka, DrSc. na tému súvisiacu s udelením Nobelovej ceny za chémiu v oblasti metalo-organických sietí.

K bodu 1)

Valné zhromaždenie otvoril a viedol predseda UČSS akademik Jozef Noga spolu s podpredsedníčkou UČSS akademičkou Danielou Ježovou a tajomníkom UČSS akademikom Fedorom Gömörym. V úvode zasadnutia si VZ minútou ticha uctilo zosnulých členov UČSS v roku 2025: akademikov Alexandera Ruttkaya, Jána Bakoša a Milana Vigaša. Po otvorení zasadnutia predsedom UČSS bol jednomyselne schválený navrhovaný program VZ.

Závery VZ sú zhrnuté nasledovne:

K bodu 2)

Predseda júci odovzdali diplomy nových členov UČSS, ktorí boli zvolení na Valnom zhromaždení UČSS dňa 27.10.2025:

Riadny člen

- RNDr. Imrich Barák, DrSc.
- RNDr. Igor Broska, DrSc.
- prof. MUDr. Andrea Čalkovská, DrSc.
- prof. MVDr. Daša Čížková, DrSc.
- PhDr. Daniela Dvořáková, DrSc.
- doc. RNDr. Zuzana Gažová, DrSc.
- Mgr. Jaroslav Mosnáček, DrSc.
- prof. MUDr. Juraj Payer, PhD., MPH
- Mgr. Martin Venhart, DrSc.

Zahraničný člen

- Professor Jozef Gécz

K bodu 3)

Informáciu o činnosti Rady UČSS v roku 2025 predniesol akademik Gömöry. V krátkej správe zhrnul obsah zasadnutí Rady UČSS od 20.11.2024, ktoré sa uskutočnili zhruba v rovnakom pomere buď online formou prostredníctvom aplikácie MS Teams, alebo prezenčne. Na zasadnutiach sa Rada venovala najmä nasledovným témam:

- výberom kandidáta do Národnej komisie pre výskumnú integritu a etiku
- návrhom kandidátov na ocenenie ESET Science Award
- návrhom na Cenu UČSS za mimoriadny medziodborový vedecký výstup
- problematike k novele ústavy ako aj návrhom usporiadať stretnutie členov UČSS s predstaviteľmi/členmi Maďarskej akadémie vied o zmenách, ktoré viedli v Maďarsku k začleneniu niektorých ústavov akadémie pod Univerzitu Eötvösa Loránda.
- z iniciatívy akademičky Lacinovej sa uskutočnili opäť dve odborné diskusie s akademikmi UČSS a ďalšími pozvanými odborníkmi určené pre širšiu verejnosť. V Starom lýceu, v priestoroch Laboratória otvorenej spoločnosti na Konventnej ulici v Bratislave ich moderoval Jaroslav Valent: 1. 4. 2025: Človek – hýbateľ, nepriateľ a obeť civilizácie (panelisti akademici UČSS Jozef Bátora a Pavol Prokop, a Jozef Bátora ml. z Filozofickej fakulty UK); 21. 10. 2025: Od šimpanzov po Tider: história a evolúcia ľudskej sexuality (panelisti akademici UČSS Gabriel Bianchi a Pavol Prokop, a Tünde Lengyel z Historického ústavu SAV, v. v. i.)

Rada podporila iniciatívy:

- akademika Antona Krištína uskutočniť prednášku zahraničného člena UČSS akademika Ladislava Mucinu z Murdoch University, Perth, Australia, dňa 6. mája 2025 na pôde Prírodovedeckej fakulty UK na tému: "*New Global Biome System: Zonobiome Patterns and Their Climatic Drivers*"
- akademičky Renáty Oriňákovej a akademika Jozefa Živčáka uskutočniť prednášku aj v Košiciach dňa 19. 11. 2025 na tému: "*Personalizované implantáty*" – prednášajúci akademik Jozef Živčák.

Rada vyzdvihla významný prínos akademika Mocza pri organizácii súťaže Falling Walls Slovakia 2025, kde v porote pod vedením akademika Vladimíra Bužeka pôsobili aj akademičky Katarína Mikušová a Silvia Pastoreková a akademici Ivo Petráš a Ján Svák.

Rada tiež vyzdvihla iniciatívu akademika Mocza pri propagácii vedy a udržiavaní rubriky "Veda, výskum - naša šanca" na internetovom portáli "aktuality.sk"

Rada vydala 16. 3. 2025 stanovisko ako reakciu na vyjadrenia splnomocnenca vlády SR Petra Kotlára k mRNA vakcínám používaným v prevencii ochorenia Covid-19.

19. 5. 2025 Rada UČSS sformulovala stanovisko ku Globálnej pandemickej dohode Svetovej zdravotníckej organizácie. Varovala pred spochybňovaním odbornosti založenej na spolupráci tímov z mnohých krajín známym vysokým kvalitným výskumom.

Rada UČSS sa 13.6.2025 vyjadrila k návrhu novely Ústavy Slovenskej republiky, ktorý rozhodnutia v oblasti vedy, výchovy, vzdelávania či zdravotníctva podriaďuje národným odpovediam na takzvané kultúrno-etické otázky. Rada vyjadrila znepokojenie nad zakotvením takejto myšlienky do ústavy nakoľko môže ohroziť moderné štandardy vedeckého bádania a vzdelávania v súlade s aktuálnym vedeckým poznáním.

28. 8. 2025 vydala Rada stanovisko, v ktorom odsúdila agresívne, dehonestujúce a nepravdivé výroky splnomocnenca vlády Petra Kotlára, ako aj niektorých iných predstaviteľov vládnej koalície, adresované vedkyniam a vedcom, ktorí na základe požiadavky príslušných ministerstiev uskutočnili analýzu vzoriek vakcín proti ochoreniu Covid-19.

Rada UČSS prerokovala štyri návrhy na Cenu UČSS za mimoriadny medziodborový výstup a Cenu rozhodla udeliť členovi UČSS akademikovi Jozefovi Bátorovi za jeho nesporný prínos v pochopení významu získavania poznatkov k najstarším dejinám ľudstva prostredníctvom intenzívneho interdisciplinárneho prístupu: už od 1980-tych rokov sa venuje spoločným projektom s odborníkmi z oblasti geofyziky, antropológie či archeobotaniky. V posledných rokoch sa stal priekopníkom multidisciplinárnej archeológie v medzinárodnom kontexte a hybnou osobnosťou v spomínaných projektoch z rôznych oblastí archeologickej práce – od moderných metód nedeštruktívnej prospekcie (v spolupráci s RGK SAI vo Frankfurt nad Mohanom, Univerzitou v Heidelbergu a Würzburgu) až po izotopové analýzy kovov s cieľom identifikácie surovinových zdrojov, vrátane výskumu zaniknutých banských diel (v spolupráci s Bergbau Museum Bochum).

O očakávanom stave členstva UČSS k 1.1.2026 informoval predseda UČSS nasledovne:

		Ž/M	Vek:	<=50	51-60	61-65	66-70
Riadni členovia:	64	12/52		8	16	15	25
Emeritní členovia:	66	13/53					
Zahraniční členovia:	10	0/10					

Uznesenie č.: 2/2025

"Valné zhromaždenie berie na vedomie informáciu o činnosti Rady UČSS od 20.11.2024 bez pripomienok"

Výsledok hlasovania

Počet všetkých členov UČSS: 130

Počet riadnych členov UČSS: 70

Počet všetkých členov UČSS oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 61

Počet riadnych členov UČSS oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 37

Hlasovania sa zúčastnilo: 61   za návrh: 60   proti: 0   zdržal sa: 1

k bodu 4)

Predseda informoval o návrhoch kandidátov do Rady UČSS. Spolu bolo navrhnutých 9 kandidátov do Rady UČSS: akademik Fedor Gömöry, akademička Renáta Oriňáková, akademik Pavol Hvizdoš, akademička Daniela Ježová, akademik Miroslav Fikar, akademik Dušan Galusek, akademička Oľga Križanová, akademička Eva Kowalská a akademička Ľubica Lacinová.

Predseda UČSS navrhol nasledovný postup volebného procesu:

- a) Pred samotnou voľbou do Rady budú mať kandidáti v poradí uvedenom vyššie priestor na krátke predstavenie sa a predstavenie vízie o svojom pôsobení v Rade UČSS.
- b) Po predstavovaní sa zvolí 5-7 členná Rada UČSS, v zmysle súčasne platného Štatútu UČSS. Na hlasovacích lístkoch môže byť podporených najviac sedem kandidátov. Za zvolených v prvom kole sa považuje najviac sedem kandidátov s najvyššími počtami hlasov, pokiaľ získali nadpolovičnú väčšinu hlasov.
- c) Ak by v prvom kole nebolo zvolených aspoň 5 členov Rady, malo sa uskutočniť aj druhé kolo voľby, pričom kandidát(i) s najnižším počtom hlasov by do druhého kola nepostupovali.
- d) V prípade voľby predsedu UČSS sa bude postupovať podľa štandardného (maximálne) dvojkolového systému s potrebou získať nadpolovičnú väčšinu hlasov prítomných členov UČSS – kandidáti vziať so zvolených členov do Rady, ktorí prejavia záujem o kandidatúru za predsedu UČSS.

Tento postup bol jednomyselne schválený. Následne členovia UČSS jednomyselne zvolili mandátovú a volebnú komisiu v zložení: akademik Marek Števíček a akademik Pavol Šajgalík pre voľby do Rady UČSS. Po odchode akademika Šajgalíka pred voľbou predsedu UČSS, boli do tejto komisie pre voľbu predsedu UČSS zvolení akademik Marek Števíček a akademik Martin Venhart.

Po uskutočnení prvého kola volieb do Rady mandátová a volebná komisia konštatovala, že bolo odovzdaných 60 volebných lístkov, z toho 60 bolo platných, pričom už v tomto kole bolo zvolených sedem členov: akademik Fedor Gömöry, akademička Renáta Oriňáková, akademička Daniela Ježová, akademik Miroslav Fikar, akademik Dušan Galusek, akademička Eva Kowalská a akademička Ľubica Lacinová. Vzhľadom na to, že bol naplnený maximálny počet členov Rady, druhé kolo sa neuskutočnilo.

Zo novozvolených členov Rady UČSS súhlasili s kandidatúrou na predsedu UČSS iba akademik Fikar a akademička Lacinová. Po uskutočnení voľby mandátová a volebná komisia konštatovala, že pri voľbách predsedu UČSS sa zúčastnilo 61 členov UČSS a v jednom kole bol za predsedu UČSS pre nasledujúce funkčné obdobie 4 rokov zvolený akademik Fikar.

K bodu 5)

V rámci bodu rôzne nezazneli žiadne pripomienky.

Akademik Šajgalík poďakoval súčasnej Rade UČSS za ich prácu počas celého funkčného obdobia.

K bodu 6)

Udelenie Ceny UČSS za mimoriadny medziodborový vedecký výstup akademikovi Jozefovi Bátorovi za súbor priekopníckych prác multidisciplinárnej archeológie v medzinárodnom kontexte uviedla podpredsedníčka UČSS akademička Daniela Ježová. Po odovzdaní diplomu mal akademik Jozef Bátor, krátky príhovor.

K bodu 7)

Akademik Vladimír Zelenák predniesol odbornú prednášku na tému "Pohľad do nanopórov: od štruktúrálnej dokonalosti po funkčné materiály a aplikácie", súvisiacu s tohtoročným udelením Nobelovej ceny za chémiu v oblasti metaloorganických sietí.

Zapísala: M. Šimuneková

Jozef Noga v. r.